

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál
Főmunkatárs: Dr. Nagy Sándor

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dessewffy-tér 7. szám alatt.

Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjazás szerint közlünk.

Kiadó és laptulajdonosok:
Dr. Kiss Pál és Lepsits Kálmán

Az Acsev. és a vasuti átjáró

Makó, aug. 11.

A rejtelmes fülke Talián Bélával, a vonat megállítása Tisza István kedvéért, egyes jelenségei annak, hogy milyen visszaélések, önkénykedések történnek a vasutaknál egyes nagy urak kedvéért. A nagy uraknak, a nagy urakért, minden szabad, — még az egyébként nagyon is szigorú vasuti külön szabályok be nem tartása is.

Ismeretes a nagyközönség, különösen a nagyszámu érdekelttség előtt a szentlőrinci és a lesibeli szőlőgazdaság azon még mindig nem végérvényesen orvosolt sérelme, hogy a szőlőkbe vezető átjárót az Acsev. a múlt év őszén elzárta. Megfosztotta a vasutársaság ezen méltatlan és jogtalan önkénykedésével a gazdaközönséget és a szőlőbirtokosokat, mondhatni attól, hogy egyáltalán a szőlőkbe juthassanak.

Ezidőszerint engedélyezett gyalogut egyáltalán nincs.

Pedig a vasutársaság eljárása merőben jogtalan és törvénytelen.

Amidőn a vasut épült, a raktárház helyén számos átjáró ut volt. Az utak fentartásáról, igaz, hogy — elnézésből, vagy hanyagságból — térképen való berajzolással, gondoskodás nem történt, de ez nem jelentheti azt, hogy egy harminc évnél több idő óta használt, nélkülözhetlen átjárót a vasutársaság önkényesen, öltetszerűleg, csak úgy, elkobozhasson.

Nem teheti ezt a vasut azért sem, mert ez ügyek legfőbb ítélkezője, a magyar királyi közigazgatási bíróság elvi határozattal kimondotta, hogy: „Azokat az átjárókat, a melyeket a helyi érdekű vasutvonalakon át való közlekedés végett a szomszéd-birtokosok gazdasági érdekeinek szempontjából az illetékes hatóság szükségesnek ítél, a helyi érdekű vasutak nem csupán túlnni kötelesek, hanem az átjárókat létesíteni és a létesítéssel járó költségeket is viselni tartoznak és ez a kötelezettség nem csupán a vasut céljaira szükséges területek kisajátítása alkalmával, hanem bármikor, később is megállapítható.”

Ezen legfelsőbb fokú, elvi jelentőségű határozat, mintha csak ami ügyünkre vonatkoznék, annyira hasonlatos és annyira feltalálható ami átjárónk kérdésénél mindaz, a mit a határozat szükségesnek mond.

Mindazon tényekre való tekintettel Csanádvármegye közigazgatási bizottsága, komoly megfontolás, az ügy tüzetes megvizsgálása után kimondta, hogy az ut fentartandó és utasított a vasutársaságot, hogy gon-

doskodják átjáró utról felépítmény, avagy alagut létesítése által.

Az Acsev. nem nyugodott meg ezen valóban kegyes határozatban. Felelősséggel támadta meg. Tudjuk nagyon jól, hogy a tisztelt Acsev. nagy garral azt fogja hirdetni, hogy mint mindenkinek, ugy neki is joga van egy neki nemetsző határozatot megapellálni. Ebben igaza van *általában*. De a konkrét eset olyan természetű, hogy be kellene látnia a vasutnak, hogy a város az elvitathatatlan igazát keresi. Nem volna szabad a vasutársaságnak krajcároskodnia különösen városunkkal szemben, hiszen őriasi anyagi áldozatokkal támogattuk a társaságot létesítésekor és rengeteg hasznokat vág zsebre a város adta őriasi forgalomból.

Tudjuk nagyon jól azt is, hogy az Acsev. nem elégszik meg a felelősség pusztán benyújtásával, hanem kétségtelenül hatalmas befolyását is érvényesíteni fogja és megmozdít minden rendelkezésére álló félelmes eszközt a neki kedvező döntés érdekében.

Makó városának sem szabad bizakodnia pusztán abban, hogy az igazság győz. A vázolt körülmények között, a rendelkezésre álló eszközökkel kell támogatnia az igazság diadalra jutását.

Szükségesnek tartjuk közérdekből a vasuti átjáró kérdésének felszínén tartását, azért vagyunk bátrak a fentieket közreboesítani és az illetékes körök figyelmébe ajánlani.

N.

(A képviselőház fölőslatása. Az Ischlben időző pojtikusok körében egész határozottsággal azt beszélük, hogy gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök az őszszel elnapolja a képviselőházat és azután rövid időre összehívja, de csak azért, hogy kihirdesse a király házfelosztató kéziratát. A N. Fr. Pr. mai száma pedig budapesti forrásból cikket közöl, melyben többek közt azt írja, hogy az ország nem sokára dönteni fog a felett, vajjon az obstrukció jogosult volt-e, vagy nem.

(Kecskemétnék. Említettük ma, hogy dr. Kiss Pál városi képviselő csekély 200 koronát indítványoz, hogy adjon a városi közgyűlés a kecskemétieknek. Azért ilyen kereset, mert nagyon szegény a mi városunk is. De hát 200 korona is csak növeli az ország minden részéből összegyűlő segélyadományt. A tanács ma ki is mondta, hogy ez összeg megszavazását javasolja közgyűlésnek.

Elvégeztetett.

Szalma Istvánt kivégezték.

A makói rablógyilkos a bitófán.

— Kiküldött tudósítónktól. —

Makó, augusztus 11.

Halott már, a bitófa hivatalos és törvényes halottja Szalma István. Hét óra után megszünt élni, a hóhér jelentette, hogy teljesítette kötelességét, az orvosok konstátálták, hogy a szív nem dobog többé, a hullát levették, gyorsan elhemitik az árokba. Eltűnt a szenzáció! Csak a cikkek jöhetnek még, melyek vitakoznak az ilyen törvényes gyilkosság helyességéről vagy helytelenségéről, mindenkiben kialakul valamilyen nézet. Még a halálraítéltek is meg volt erről a véleménye. Ő helyesnek találta, mert a király döntését megköszönte. Rendben van, az ő ügyében legalább elvégeztetett!

Az utolsó éjszaka.

Szalma István az utolsó éjszakát feltűnően, nyugodtan töltötte. Este megvaesorázott. Rántott eszükét és sajtót kért. Vaesora után rágyújtott egy pántlikás szivarra. Megkérte a börtönőrt, hogy küldjék be hozzá Bali Mihályt, mert nagyon szeretne tőle kérdezni valamit. Bali be is ment hozzá.

— Csak arra kérem. — mondta Szalma István a hóhérnak — hogy gyorsan végezzen.

Ne féljen fiam. Gyorsan végezek, csak maga is jól viselje magát.

Szalma Istvánt nagyon megnyugtatták a hóhér szavai, mert nemsokára el is aludt. Nemsokára fölébredt és az egész éjszakát almatlanul töltötte. Reggel felé emi kért Három deci vörös bort, szalmit és fehér kenyert kapott reggelire.

— Ugy-e, rá érek még elszívni egy szivart? — kérdezte a börtönőrtől.

Rágyújtott egy szivarra és bodorfüstöt eregetve várta a hóhért.

Az utolsó ut.

Hét óra előtt öt perccel jöttek be az udvarba azok, a kiknek az ítélet végrehajtásánál jelen kell lenniök. Az ügyészség részéről Hubay László dr., a törvényszék részéről Gerhauser József dr. bíró és Hubacssek Béla jegyző, a közigazgatási hatóság részéről Szalay József dr. főkapitányhelyettes, Müller Mór börtönigazgató, Bezdán János katolikus lelkész, továbbá Berger Mór dr. és Gyuritz Sándor dr. voltak jelen. Ott volt még Lázár György dr. polgármester is, aki azonban nem hivatalos minőségében jött el. Középen Hubay ügyész állt, aki a következőket mondotta:

— Az eljárás tárgya Szalma István halálbüntetésének végrehajtása. Megállapítom, hogy mindazok jelen van-

nak, a kiknek jelenlétét a törvény előírja.

Fölolvasta ezután az ügyész a hivatalosan megjelentek névsorát, majd így folytatta:

— Az eljárás tehát kezdetét veszi. Elrendelem, hogy az elítélt Szalma Istvánt vezessék elő!

Halotti esönd következett. Mindenki lélekzetét elfojtva nézett a jobboldali oldalajtóra, a honnan Szalmát várták.

Szalma Istvánt kivezetik.

Pár pernyi várakozás után a nyitott ajtón előtűnt két fegyveres börtönőr alakja. Föltűzött szuronyal jöttek és utánuk jött a halálraítélte. Vadonatuj rabruha volt rajta, a két kezét összekulcsolva tartotta, az egyikben, az ujjai között ott szorongatta a sapkáját. Rövid haja fésületlenül lógott a homlokára és meglehetősen látni, hogy egész éjjel nem aludt. Megbánnást egyáltalában nem mutatott. Mellette balról lépdelt Bezdán János lelkész, akin fehér egyházi stola és a nyakában lila öv volt. Balkezében a feszületet szorította, jobb kezét pedig ott tartotta a szívében. A lelkész az egész uton imádkozott. Két oldalt egy-egy fegyőr ment és menet két fegyőr zárta be.

Az ítélethirdetés.

Hét óra hat percek fogott hozzá Gerhauser József bíró az ítélet föl-olvasásához. A mikor azt mondta:

— Öfelsége a király nevében... Elült minden zaj és mindenki feszült figyelemmel hallgatott oda. Csak az ítélet rendelkező részét olvasta föl a bíró. Először az esküdthírbíró ítéletét, azután a Kuria határozatát, mely a semmisségi panaszokat elutasította és végül a Kuria értesítését, amely jelenti, hogy:

... Öfelsége legfelsőbb elhatározásával szabadfolyást enged a törvénynek és az igazságnak.

Pontban hét óra tíz perc volt ekkor. Az egész életkihirdetés csak négy perccig tartott, mert a hosszú indokolást nem olvasták föl Hubay ügyész szólalt meg ezután. Ezt mondta:

— Ezek után Szalma István elítéltet a halálbüntetés végrehajtásának céljából a hóhérnak átadom.

Szalma István egy szót sem szólt. A börtönőrök megfordultak, Szalma is megfordult és valamennyien mentek a bitófa felé.

A kivégzés.

Az ítélet kihirdetése után siri csönd lett, csak olykor szállt el a közönség köréből egy-egy mély sohaj.

A néma csöndben Gerhauser József dr. bíró szólalt meg:

— Hóhár, teljesítse kötelességét! — hangzott az ügyési szó.

Szalma István egyedül indult az akasztófa alá, a lelkes hangosan imádkozott. A két pribék erősen karonfogta. Bali Mihály gyorsan fölmászott a két méter magas akasztófa háta mögé helyezett létrán. Ekkorra Szalma István föllépett minden erőszak vagy segítség nélkül a két deszkás zsámolyra. Elhelyezkedett bámulságos nyugodtsággal. A hóhér megkapta a fejét, ge a delikvens előre hajolt és megcsókolta a keresztet.

Bezdán János lelkes előbb oda-szólt Szalmának:

— Jól csókolja meg a feszületet fiam! Az Isten irgalmazzon magának!

Bali Mihály nyakába dobta a kötelet, fölemelték, beakasztották a horogba, a zsámolyt elrugták, Bali a nyakacsigolyáját összeszorította, a pribékek pedig a lábain körülhúrták kötelet erősen húzták hat percig.

A hóhér jelentése.

Hét óra tizenöt perc és harmik másodpercek Bali Mihály a fogház-őrök által bekerített tér közepére ment, ott meghajította magát, bal kezével levette a fejéről a kalapot, széles ívben meglóbálta azt és elég hallható hangon azt mondta:

— Tekintetes törvénytörő, tisztelttel jelentem, hogy kötelességemet elvégeztem.

Berger Mór dr. és Gyuricza Sándor törvényszéki orvosok erre odamentek a bitóhoz, fölléptek a zsámolyra, kigombolták az élettelenül csüngő ember kabátját s ingét és először Gyuricza dr. tartja szíve helyére a hallócsövet. Azután fölváltva minden percben figyelik, hogy dobog-e még a szíve. Hét óra husz percek még mindig élt Szalma. Ezután meghalt.

A két orvos ekkor odament a bírósági asztalhoz és Gyuricza dr. jelentette:

— Királyi ügyész ur a halál be-következett.

Leveszik a holttestet.

Hét óra ötvenhárom percek le-vették a bitóról a holttestet. A két pribék emelte le a kihült tetemet és befektették egy fakoporsóba. Fehér vászonnal takarták le és szuronyos börtönőrök kíséretében bevitték a második udvarba.

A halott arcán kevés változás állott be. Valamivel fehérebb lett, mint azelőtt volt. Szájából pedig fehéren bugyogott ki a nyál. Kezefeje vörös lila színben játszott, körmei hófehéreké váltak. Nyakán csak egy vékony vörös sáv látszott.

Tíz órakor a hullát Donáth Gyula dr. és Sterl Károly budapesti orvos-tanárok felboncolták és agyvelejét tanulmányi célokra egy üvegburában magukkal vitték.

Tülekedés a kötélért.

Alig vették le a holttestet a bitóról, már is Bali köré sereglett az udvaron összegyűlt tömeg.

— Bali bácsi, hóhér bácsi kötelet adjon,

A nagyon apróra összevagdalt kötelet egy és két koronájával árusította a hóhér. Kint az utcán, a börtön előtt is óriási tömeg várta a hóhért, kötelet akartak venni.

A gyilkos menyasszonya.

Szalma Istvánnak a rablói-kösség előtt tudvalevőleg menyasszonya volt Makón. Egy cseléd-

leány volt a menyasszonya. Kovács Anna. A leány két hónapja Szegedre került, egy bankárnál van alkalmazásban. Lapunk munkatársa fölkereste a leányt, akitől érdekes részleteket tudott meg Szalma Istvánra vonatkozólag.

— Nem tagadom, — mondta — szerettem Szalma Istvánt. Én jó legénynek ismertem. Négy évvel ezelőtt ismerkedtem meg vele Makón. A kutra mentem vizért, mikor hozzám csatlakozott, bemutatkozott és már akkor meg is mondta, hogy feleségül vesz. Azután gyakran találkoztunk. Karácsonykor volt az eljegyzésünk. Aranygyűrűt adott, kérdeztem, honnan szerzett pénzt, mert ő szegény legény volt. Azt mondta, hogy egy barátjától kért kölcsön. Később tudtam meg, amikor már jöttek érte a csendőrok, hogy rablói-kösséget követett el. Azt mondják, én miattam... Én nem mondtam neki, hogy gyilkoljon!

— Néhány hónappal ezelőtt meglátogattam a börtönben. Meglepődve végignézt, de nem szólt hozzám egy szót sem. Otthagytam anélkül, hogy buszélgettem volna vele.

— Az újságokban olvastam, hogy fölakasztják. Elmentem ma reggel a börtön elé, de nem mertem bemenni. Félttem, hogy nem tudom végignézni. Ugy mesélték el, hogy nyugodt volt. Én nagyon sajnálom szegényt...

A leány hangosan zokogni kezdett, arcát a tenyerébe temette.

Miniszter a kultura ellen.

Zichy János fenyegetőzik.

Tanítók ügye a Ház előtt.

A Khuen-kormány sötét kultusz minisztere, a kongregációs csemeték fő-fővédnöke, gróf Zichy János ismét szerepel.

Hogy szerepel, ezt mutatja az a felháborodás, mely az utóbbi napokban az egész országban végig-zugott.

Alig néhány napja, hogy a tanítók szabadsága ellen azzal követett el merényletet a derék kultusz-miniszter, hogy az országos tanító-testület hivatalos lapjának szerkesztését betiltotta s most egy újabb botrányal tetőzi be.

A Magyarországi Tanítók Országos Szövetsége augusztus 20-ára nagygyűlést hívott egybe, melynek tárgya a tanítók anyagi helyzetének megvitatása lenne s ezt megelőzendő egy rendeletet intézett most a kultuszminiszter az egyesülethez, melyben formálisan megfenyegíti a szövetséget, hogy felfüggeszti és feloszlatja, ha a kormányhatóság ügyeibe mer avatkozni és bírálni meri a tanügyi főhatóság magatartását.

A klerikális merénylet miatt Vázsonyi Vilmos szombaton interpellálni fog a képviselőházban és felelősségre vonja e miatt ugy Zichy Jánost, mint a miniszterelnököt.

Feliratban fog tiltakozni Zichy János illetéktelen beavatkozása miatt Budapesti közgyűlése.

Aki valamit hall, megtud, vagy vele történik, ami a közönséget érdekli. Közzölje azonnal a „Makói Független Ujság”-al. A „Makói Független Ujság” minden megír, semmitse hallgat el.

NAPI HIREK

Tájékoztató,

Naptár. Augusztus 12. Szombat Római kath. Klára sz. Gör. kath. Julius 30. János kat. — Nap két 4 óra 50 perckor, nyugszik 7 óra 18 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Meleg és tulnyomóan száraz idő. Sárogy-prognózis: Meleg, száraz. Déli hőmérséklet: 27.2 fok Celsius.

FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

A képviselőház ülése.

A mai ülés tárgysorát is a technikai obstrukció töltötte ki. A Ház elé terjesztett kérvények fölött való névszerűtlen szavazások váltották föl egymást, érthető tehát, hogy a képviselők érdeklődése nem volt valami tulságosan intenzív. Az üléssterem tárgyalásánál nagyobb izgalmat keltettek a folyó-sói beszélgetések, a melyek többnyire báró Schönaich távozásával foglalkoztak. A véderőjavaslatok egyetlen szónoka Förster Aurél volt.

A tanács javasol. Dr. Kiss Pál a katonai javaslatok ellen, Rankl József meg az általános választó jog érdekében nyújtott be indítványt a hétfői közgyűléshez. A tanács ma azt mondja, hogy a képviselőtestület nem politizálhat, ezért mindkét indítványnak a napirendről való levételét javasolja. A képviselőtestületnek hát nincs joga ezekben az életbevágó kérdésekben véleményt nyilvánítani? — A tanácsnak azonban joga van — politizálni? Mert a javaslata — politizálás. Nem úgy urak. A tanács ne politizáljon, a képviselőtestület azonban bátran mondhat véleményt ez indítványok fölött, mert joga van hozzá. És bizonyára mond is véleményt úgy, hogy — elfogadja az indítványokat.

Vonatjárások és telefon. A közönség köréből sok panasz hangzik fel amiatt, hogy az áruk, amelyek kora délután Budapest felől Szegedre érkeznek, csak másnap jutnak Makóra. Ennek oka az, hogy Budapestről az árutszállító vonat délután két óra 14 perckor érkezik Szegedre, míg a makói vonat Szegedről már egy óra 15 perckor elindul. A másik motor vonat indulási ideje három óra 20 perc. Ha csak ezen két vonat indulását megsejtelnék, máris segítve volna a bajon, mert akkor a pesti vonat szállítmánya még a délután folyamán Makóra érkezne, ami a kereskedőkre különösen nagy előnyt jelent. A telefon összeköttetés a vidékkel, főleg a pesti vonaton igen lassu, mert az összeköttetésnél a szegedi áramkör szünetelését kell be-zárni. Általános az a panasz is, hogy a vidékkel való telefon beszélgetés drága. Mindezen bajokon óhajt segíteni a makói kereskedők egylete. Avégből Ehrenfeld Bernát alelnök e hó 12-ikére választmányi gyűlést hívott egybe, hogy a bajokat az egylet felirat alakjában, orvoslás céljából, a kereskedelmi miniszter elé terjessze.

A rendőrelégység szaporítása. Rákossy Gyula rendőrkapitány a rendőrelégység szaporítását kérte. Kérelmét felvitte egészen a miniszteriumig, ahol épp úgy nem ismerik a makói viszonyokat, mint sok más egyebet, így természetes, hogy azt mondták a kérelemre: De bizony kell, hogyisne kéne még vagy 10-11 rendőr Makónak. Ez aztán

rendeletbe le is küldték. Ez a rendelet hétfőn kerül a közgyűlés elé. A képviselőtestület meg jól ismeri a helyi viszonyokat, így természetes, hogy azt fogja mondani: Nem kell, de minek is kéne még 10 rendőr Makóra? Ámde — azt mondják majd erre Rákossyék — a miniszter mondja. A képviselőtestület azonban valószínűleg azt fogja mondani, hogy lehet azzal a miniszterrel még egyszer beszélni és okosan beszélni. A tanács ugyan ma javasolja a szaporítást, no de ez még nem a képviselőtestület határozata.

A járóelők veszedelme. A dinye-éressel minden évben beköszönt a nyak és lábtörés veszedelme. Görög-dinye, sárgadinye haját dobálják el a gyalogjárón és kész a veszedelem a sikamlós dinyehaj miatt. A rendőrségnek sok mindenre kiterjed a figyelme. Nem ártana ha a rendőrség a dinyehajnak a járdákon való eldobását szigorúan megrendszabályozná.

Kisemberek baja. Városi kisbírók, rendőrök, tűzoltók, kocsisok, fűtők épp úgy érzik a nagy drágaságot, mint akárki más. Sőt meg inkább érzik, mert nekik nagyon csekély a fizetésük. Most kérelmeznek. Kisbírók, rendőrök a fizetésük 10 százalékát drágasági pótlékul, tűzoltók, kocsisok, fűtők meg fizetésüket évi 720 koronára kérik, hogy emelje a hétfői közgyűlés. Igazuk van. Drága az élet, sőt nyomasztóan drága. Még napi egy forint se jut ma nekik a fizetésükből. Mi az a mai drága árak mellett. Meghalni igaz, hogy elég, de élni kevés. Ezek a szegény emberek pedig élni akarnak. Könyörülő közgyűlés könyörülj meg rajtuk.

A hagymaárak a mai piacon. Amint előre látható volt, a vöröshagyma ára nem emelkedett: így mit a szerdai piacon tíz-tizenegy koronánál maradt. A foghagyma ára emelkedőben van. Husz koronáért vásárolták a foghagymát a mai piacon a kereskedők, sőt a kertészek közül többen nagyobb árakat remélve, tartózkodtak az eladástól.

Halálozás. A makói iparosok egyik szorgalmas, köztisztelőben álló tagja: Feuer Zsigmond pék-mester f. hó 11-én hajnalban, 54 éves korában elhalálozott. Kivétel-esen engedélyvel, a szombati zsidó ünnepre tekintettel, még a nap folyamán délután 4 órakor el is temették.

Tűz. A tegnapi órákban ismét tűzvész sipok verték fel az éjjeli csendet. Szabó Péter Botond-utcában levő háza gyuladt ki. A tűzoltóság gyorsan kivonult és ennek köszönhető, hogy csupán a ház tetőzete égett le, míg a ház többi részét a tűzoltóság buzgó munkája megmentette.

Zongoratanító. A színházat járó régebbi publikumból sokan emlékezhetnek még nálunk Lorándi Tivadarrá, a ki a nyolcvanas években hosszabb ideig szerepelt Makón az akkoriban itt játszó színtársulatnál. A vidék legjobb tenoristája volt akkor, a ki a kisebb és nagyobb vidéki városokban emlékezetes sikereket aratott. S nemcsak mint tenorista tünt ki, hanem mint rendező és sok helyen mint színházi karmester is megállta a helyét. Most már nyugalomba vonult s mint nyugalmozott színész — családi összeköttetése folytán — itt Makón telepedik meg. A mindig tevékeny s ambiciózus színész azonban tovább is dolgozni akar városunkban is. Ezúton értesíti a közönséget, hogy zongora és ének tanítást vállal. Már megelőzőleg is tanított e téren Lorándi s leendő tanítványai bizonyára úgy elméletileg, mint gyakorlatilag alapos oktatást nyerne

tőle. A tandíjat a következőleg állapította meg: heti 3 órai tanítással egy óra 12 korona. Ha legalább 6 tanítványa lesz, akkor személyenként havi 10 korona. Beiratást elfogad lakásán: Szép-utca 1 sz. a. és Varga Árpád szegedi utcai hangszerkereskedésében.

Ember csoda a vásárban. A vásárban vasárnap es hétfőn egy arab fakir jelenik meg és olyan produkciókat fog bemutatni, melyek méltán bámulatba ejtik az orvosi tudományt. Tűz nem fogja, szurás nem vérzi Musztafát, az arab fakirt, kinek mutatóvái mindenféle nagy feltűnést keltenek. Az érdekes mutatóvókra felhívjuk a közönség figyelmét. Musztafával van Ivacska a 7 éves kis művész-leány, kinek produkciói szintén szépek.

Az edelényi mészárlás. Öt nap óta nyomoz az edelényi csendőrség, öt napja már, hogy letartóztatta Regula Edét, a borzalmas vérengzés dolgában azonban még ma sincs több világosság, mint a véres éjszakát követő első napon. Keresik a bizonyítékokat, gyűjtik a tanukat, a nyomozást azonban még mindig nem lehetett befejezni, jelölül annak, hogy még nem egészen bizonyos Regula bűnössége.

Követelje mindenki az újság-árusoktól a „Makói Független Ujságot”. A „Makói Független Ujság” mindenben a közönség érdekeinek szószólója és támogatója s az igazi függetlenség- és 48-as eszmék kitartó harcosa.

Kettős gyilkosság.

Edelény után --- Csomád.

(Saját tudósítónktól.)

Régi tapasztalat, hogy azonos szenzációk követik egymást. Az edelényi rablógyilkosság után tegnap hajnalban Csomád pestmegyei községben történt kegyetlen kettős gyilkosság, sok tekintetben hasonló körülmények között, mint Edelényben. A lakásuk küszöbén fekvő **Matejkó Pált és feleségét ismeretlen tettesek fejszével verték agyon.** Mind a kettő haldoklik. Rablás azonban nem történt s ez még rejtélyesebbé teszi a gyilkosságot, amelynek kiderítésére a váci főszolgabíró **Marschall** járásparancsnok vezetése alatt nyolc csendőrt küldött ki.

A Matejkó-család.

Csomádon, a 828 lélekszámot olvasó kis faluban — Budapesttől 38 kilométerre — a lakosság szintiszta tót. (Dicséretére a szomszédos főthi uradalomnak, a pestvármegyei tanfelügyelőnek és az egész magyar közoktatásügynek.) Az egész falu paradicsomtermelésből és még inkább tehenészetből él. Még mindig, miután se vasútja, se országútja nincsen Csomádnak, hanem csak egyszerű, szerény, futóhomokkal borított községi útja: a csomádiak nem tejet hoznak be a fővárosba, hanem tejfölt. A csomádi tejfőljő ismerőse a kerületi előjáróságoknak. Másként ki hallotta Csomád híreit, amelynek még postája sincsen és természetesen sem telefonja, sem távírdája.

Ifjú **Matejkó Pál** és felesége is tejfőlmilimárik.

A gyilkosság.

Szerdán este 9 órakor tért nyugalomra a Matejkó-család. A házaspár a belső szobába ment aludni, míg egy kis cselédjük a tornácra aludt.

Reggel a kis cseléd szokott legelőször kelni. Ma is úgy történt. Felkészülődött s beakart menni a házba, hogy a tehén fejéhez szükséges edényeket kihozza. Egyszerre csak a ház küszöbénél sikoltozni kezd, a szomszédházból fellármázza az ébredő embereket.

Ifjú **Matejkó Pál** és felesége, **Lucsan Erzsébet** szétzúzott fejjel ott feküdtek a küszöbön. A vér- és agyvelő darabok 174 centiméter magasságban fröccsenek föl a falra és az ajtófélfára. A népek elszaladtak **Magyar Béla** jegyzőért s ez alatt a fiatal asszony egyszerű szölgött meg **Gancz Pálné** szomszédasszonyának:

— Nyanya poslityemi pre Mamu! (Néne küldjél az anyámért!)

A jegyző még annyit tud kérdezni az asszonytól:

— Ki bántott?

— Nem tudom. Aludtam.

— Mikor ütöttek? Emlékszel rá, hogy esett az eső?

— Igen, azután.

Eztán ő is elvesztette eszméletét. Positív gyanu egyelőre senkire sincsen és bűnjelet se tudtak találni.

Arjegyzék!

I. rendű kis üsti vaiódi szeszmentes pálinkák literenként 1 frt.

Nagyobb vételnél

nagyobb árengedmény.

Igen jó minőségű pálinkák 62, 70 és 80 krajcár literenként. Ezeknél a minőségeknél és nagyobb vételnél nagyobb árengedmény van!!! Mindennemű munkáspálinkák legjobb minőségben 52, 46 és 40 krajcár literenként

Iritz Sámuel özv. cégnél

mindennemű édes italok kedvező árban kaphatók! (12)

Száraz, I-ső osztályu waggonos

tűzifák

naponként folytonosan érkeznek és jutányosan szabott árakon kaphatók

Grünstein Márk

tűzifa- és szénkereskedő irodájában főtér, eddigi Löffler Ede és Jakab helyiségben.

Kutat

venni szándékozók vétel előtt nézzék meg a most érkezett kutakat, melyek 20 méter távolságra és 20 méter magasságra lecsukendznak a kutból. Használatba mindenkor látható.

Halász Á., üzletében Makó, Főtér.

(8) Ahol ilyen kut van, fecskendő szükségtelen.

Közgazdaság.

Gabona árak:

Írányzat lanyha.

Buza:	10-10.50 K.
Kukorica:	9-9.20 "
Árpa:	8-8.20 "
Zab:	7.50-7.80 "

Az árak 50 kilogrammonként értendők

Hagyma árak:

Vöröshagyma:	10.50 K.
Fogohagyma:	18-19 "

A hagyma árai 100 kilónként értendők.

Regény.

Ezerszer a halál torkában

(Egy idegen földrészekbe szakadt magyar ember csodás kalandjai.)

Elbeszéli: Ő maga. (12)

III.

Három fekete gyöngy.

Éjjel nem vitoráztam, hanem horgonyt vettem (egy gerendát és egy hosszú kötelet használva), mialatt lementem egyet aludni. Reggel aztán ismét tovább folytattam utamat a tartósan szép időben. Az előre várt eset megtörtént. Egy délután a hajó minden előzetes jel nélkül erősen zátonyhoz ütdődött. Hamarosan tutajt ütöttem össze deszkából és félre rakott gerendákból, kétszersültet és vizet vettem magamhoz s kiszálltam a sziklákra. Mikor az apály legalsóbb fokára szállt le, a Veielland fara teljes husz lábra kiállt a vízből, erősen beékelődve két magas korálszikla közé.

A látvány rendkívül érdekes volt. A vitorlák még mindig ki voltak feszülve a fujdogáló szellő felduzzasztotta őket, mintha csak vizen lebegne a hajó s a vitorlák tartának állásban.

A hajó orra sokkal magasabban állott, mint a fara úgy, hogy a fedélzet vonala mintegy negyvenöt fok alatt állott. E sajátságos állásban biztosan maradt a dagály beálltaig.

Egyetlen reményem volt, hogy nem fog szenvedni az iszonyu beékeléstől, a melynek szükségképen alá volt vetve. Azt hittem, hogy minden pillanatban kiszabadul sajátos helyzetéből s orral előre

belezuhan a tengerbe, hogy örökre eltűnjék. De a vitorlák visszatartották. Mily komolyan lestem a víz dagadását s várakozás közben beállt az éj.

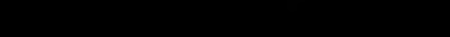
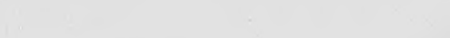
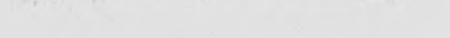
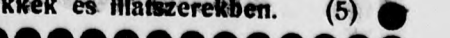
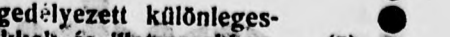
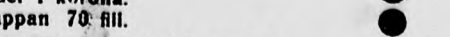
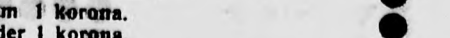
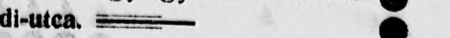
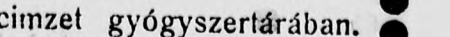
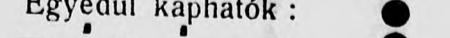
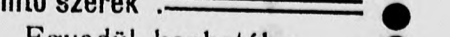
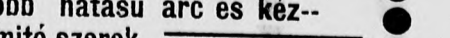
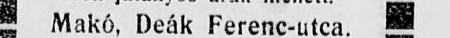
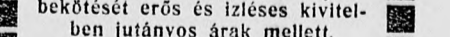
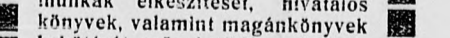
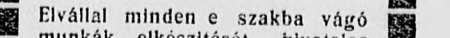
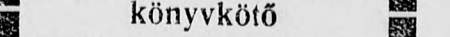
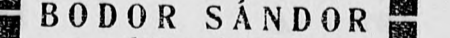
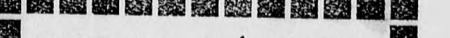
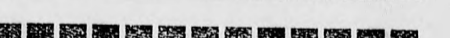
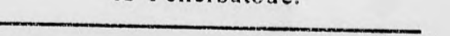
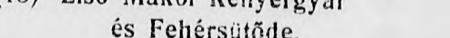
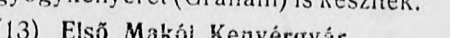
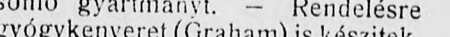
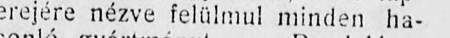
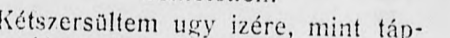
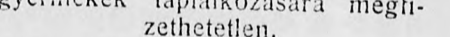
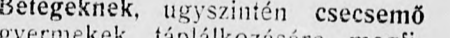
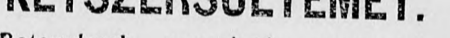
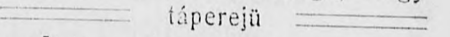
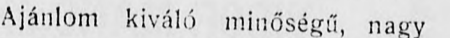
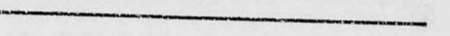
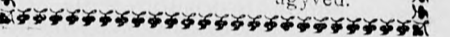
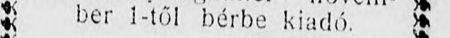
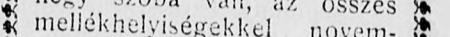
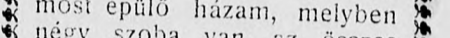
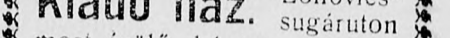
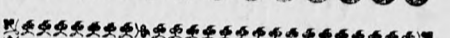
Lassan és biztosan emelték a hullámok a hajó orrát s a Veielland fokozatosan elfoglalta természetes állását, míg nem végre az az izmos kis jármű ismét biztosan és sértetlenül lebegett a vizen.

És én erre folytattam utamat, most már egészen közömbösen. Ha elsüllyed, én okvetlenül elveszek azokon a korállzátonyokon, mert a kétszersült és vízkészlet, melyet magammal tudtam vinni a hajóról, legfeljebb pár napig lett volna elég.

Körülbelül tízenégnapig a nagy vihar napjától számítva ugyanazon egy irányban maradtam anélkül, hogy valami kellemetlen eset történt volna velem.

A tízenegyedik napon épen naplemente előtt egy szigetet pillantottam meg a távolban.

(Folyt. köv.)

Vasárnap és hétfőn a vásárban látható

Musztafa egyiptomi fakir Kairóból

az itt még soha nem látott világcsoda,
az eléghetetlen és megsérthetetlen ember.

Az orvos urak meghivatnak ezen világcsodás dolog ellenőrzésére

Lapelárusító fiuk felvétetnek e lap kiadó-
hivatalában.

Egy jó órát szerezhethet magának

vagy divatos arany- és ezüst ékszereket m. kir. fémjellel
ellátva rendkívül jutányos árak mellett.
Menyasszonyoknak és vőlegényeknek 10 százalék áren-
gedmény. Erős vasuti és munkás órák pontosan besza-
bályozva jótállás mellett. Régi nagy tört aranyat a leg-
magasabb árban veszek vagy új tárgyakra becserelem.
Különlegességek divatos női órákban és ékszerekben.
Midőn biztosítom a n. é. közönséget a legszolidabb
kiszolgálásról, b. pártfogásukat kéri

VIDOR MANÓ órás- és ékszerész

Makó, (főtér) az „Otthon“-kávéház mellett.

Különleges pálinka-árjegyzék.

5 éves kajszin-barack pálinka
literje 1 frt. 50 kr.,
10 éves kajszin-barack pálinka
literje 2 frt.
Valódi ó-törköly pálinka
literje 1 frt. 20 kr.
Iritz Sámuel özv. cégnél
Valódiságért szavatosságot vál-
o o o lal a cég. o (12)

Tanuló-tiuk
fizetéssel felvétetnek
e lap kiadóhivatalában.

Világhírű jó és olcsó természetes ásványviz!
Gróf Schönborn-Buchheim Károly Beregmezei uradalmából:

A luhi Erzsébet gyógyforrás

gyomor bajok elleni specificum.

A gyomor rendellen működésénél, gyomorsav képződésénél,
gyomorégés, köhögés, a gyomor elnyálkásodása a gyomor és
bél kronikus hurutja, alkalmával kitűnően beválk, a torok, gége
és a hörgők idült hurutos állapotában sikerrel alkalmaztatik.
Elsőrangú üdítő és asztali ital! Elsőrangú a Giesshüblivel!
Polenai gyógyforrás. Elsőrangú diatetikus viz; leg-
üdítőbb asztali viz. Borral
vegyítve kitűnő, tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer.

o o o Egyenrangú a krondorfi vízzel. o o o

Szolyvai gyógyforrás. Dr. Kélli, dr. Bókai, dr.
Widder-Hoffer, dr. Than, dr.
Irsai Arthur, dr. Fodor József tanár urak és számos orvosi te-
kintélyek elismérő nyilatkozatai alapján kitűnő sikerrel ajánltatik:
köszvény, hólyag s vizeleti szervek bajainál; cukorbetegség,
hugyhomok, epekő, a torok és tüdőszervek bántalmainál, étvágy-
talanság és gyomormegbetegedéseknél.

Kitűnő ízű ital, igen üdítő víz! Egyenrangú a bilini vízzel!
Kapható minden jobb fűszerüzletben, vendéglőkben, kávéházak-
bar, drogériákban és gyógyszerárakban.

Vezérképviselő és raktár: **Ábelesz Sámuel,** szállító Makó,
Megyeház utca.

A Makói Független Ujság nyomdája

a legmodernebb kivitelben s a legjutányosabb árak mellett készít
mindenféle nyomdai munkát, u. m.: üzleti- és irodai nyomtatványo-
kat, eljegyzési kártyákat, lakodalmi és bál meghívókat, röpiveket és
falragaszokat, névjegy kártyákat, továbbá egész könyvek és füzetek
nyomását. A Makói Független Ujság nyomdájában megjelenő

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

politikai napilap naponta 6000 példányban jelenik meg. Hirdetéseket
jutányos árak mellett vesz fel minden reggel 7 órától este 9 óráig.

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

Telefon-sz. 124. ☑ nyomdája és kiadóhivatala. ☑ Telefon-sz. 124.